

SİNEMA VE RENK

Battal ODABAŞ¹

Özet

Bu çalışmada sinemanın renkle olan ilişkisinden söz edilmektedir. Sinemanın başlangıcından itibaren renk sinemanın ilgilendiği tekniklerden biri olmuş ve fotoğraftan da yararlanarak sonunda sinemanın vazgeçilmezi olmuştur. İlk filmlerde elle renklendirme yöntemi uygulanmış, teknik geliştikçe renkler bir solüsyon yardımıyla oluşturulmuştur. Daha sonra geliştirilen renkli film (pelikül) sinemanın zaman içinde renklenmesine yol açmış ve filmler tamamen renkli olarak çekilmeye başlanmıştır. Renk bir anlatım aracı olarak sinemada anlam yaratmak için kullanılmıştır. Yazıda bunlardan örnekler verilmiştir. Çeşitli sinema kuramcılarının görüşleriyle siyah-beyaz ve renkli filmin olanakları incelenmiş ve anlam yaratmada rengin nasıl bir rol oynadığı anlatılmıştır.

Abstract

Subject of this article is color and cinema relations. At the beginning of cinema, the films were not in color, but by the time, colorization methods were developed. The most common methods were by tinting and toning. Tinting a film involved running the desired footage through a bath of color dye. Toning was a chemical process that replaced the black silver image with a different colored metallic compound. The most commonly used color tints were blue for night scenes, red for fire scenes, yellow for sunlight scenes, green for forest scenes. After developing Technicolor, color film era began and continues actually.

Anahtar Sözcükler: Renkli sinema, renkli film, anlam yaratma, sinema, renklendirilmiş film.

Sinema ve renk artık birbirinden ayrı düşünülemez bir biçimde bütünleşmiştir. Tüm filmler renkli olarak üretilmektedir. Siyah beyaz film üretimi ayrıksı örnek olarak kalmakta ve tercihe bağlı olmaktadır.

Sinema tarihinde ilk film üretimi siyah beyaz olarak gerçekleştirilmiştir. Uzun yıllar boyunca da siyah beyaz film üretiminin sinema dünyasına egemen olmasına karşın renkli film denemeleri de yapılmıştır. Hatta Lumière kardeşlerin 1895 tarihli gösterilerinden daha önce renkli çalışmalar yapılmış ve gösterilmiştir. 1894 tarihinde, Edison'un Kinetoscope'una elle boyanmış film denemeleri uygulanmış ve Vitagraph'ın 1896'da yapılan ilk gösteriminde, bu filmlerden renkli bölümler içeren ikisi gösterilmiştir. Daha sonra Méliès, Jules Verne'in aynı adlı romanından uyarladığı **Aya Seyahat**'in (Le Voyage dans la Lune, 1900) bazı sahnelerini fantezi etkisini artırmak için boyadı. Aynı biçimde David Wark Griffith **Bir Ulusun Doğuşu** (Birth of a Nation, 1915) filminin etkisini artırmak için renklendirdi. Edwin S. Porter **Büyük Tren Soygunu** (The Great Train Robbery, 1903) filminin bazı bölümlerini boyadı. Bu yönetmenler "...dramatik etkiyi artırmak için renge başvurdu- lar". [1]

Renk ışıkla oluşmaktadır, başka bir deyişle "renk ışıktır" [2] "ama cisimlerin rengi, ışığın rengi ile üstüne düştüğü ve oradan geri yansıdığı cismin doğasının karışımıdır. Temel olarak bir cismin rengi, ışığın o cisim tarafından emilmeyen dalga boylarıdır. ... Işık, bir katmalı renk sistemidir. Kırmızı, yeşil ve mavi ana renklerdir." [2] Işıktaki tüm renklerin karışımı beyaz rengi verir. "Boya, bir çıkartmalı renk sistemidir. Ana renkleri kırmızı, mavi ve yeşildir. Boyaların karışımı ışıktan renk çıkarır." [2] Tüm renklerin karışımından ise siyah renk elde edilir. Renkleri katmalı ve çıkartmalı renk olarak ayırmak olasıdır. "Katmalı renkler, ışıkla ya da ışığa katılan renklerle ilgilidir." [2] Buna örnek olarak televizyonda görüntünün oluşması verilebilir. "Çıkartmalı renk terimi, bir cisimdeki pigmentlerin ışığın

¹ İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo-TV-Sinema Bölümü, Vezneciler, İstanbul

